

עת"א 8150/12/14 - י ב מ מ נגד משטרת ישראל/שרות בתי הסוהר- מחלקת האסיר, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 8150-12-14 ב מ מ (אסיר) נ' משטרת ישראל/שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר ואח'

בפני	כב' השופט בנימין ארבל, סגן נשיא
	כב' השופט שאהר אטרש
	כב' השופט יונתן אברהם
עותרים	י ב מ מ (אסיר)
נגד	
משיבים	1. משטרת ישראל/שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר 2. מדינת ישראל

פסק דין

עתירה כנגד החלטת נציב שירות בתי הסוהר, לפיה נדחתה בקשתו של העותר להשתחרר, שחרור על תנאי ממאסרו בהתאם להוראת סעיף 2 לחוק שחרור על תנאי ממאסר התשס"א - 2001.

השופט בנימין ארבל - סגן נשיא:

- העותר מרצה עונש מאסר שנגזר עליו למשך 6 חודשים לאחר שהורשע בביצוע עבירות של איומים - עבירה לפי סעיף 192 לחוק העונשין התשל"ז - 1977; תקיפה הגורמת חבלה של ממש - בן זוג - עבירה לפי סעיפים 380+382 לחוק העונשין הנ"ל. במקביל הוא זוכה מעבירה של החזקת סכין למטרה בלתי כשרה - לפי סעיף 186 א' לחוק העונשין הנ"ל. בית המשפט גזר עליו עונש מאסר אשר ירוצה בעבודות שירות, אולם בסופו של יום, הומר העונש למאסר בפועל, לאחר שלא התייצב לריצוי העונש על דרך של עבודות שירות מנימוקים אשר לא כאן המקום להתייחס אליהם.
- משמלאו שני שלישים לריצוי העונש, הובא עניינו של העותר בפני נציב שירות בתי הסוהר, רב גונדר פרנקו, למען זה ידון בבקשה לשחרורו המוקדם על תנאי בהתאם להוראת סעיף 2 לחוק שחרור על תנאי ממאסר התשס"א - 2001. נציב שב"ס דחה את הבקשה. ההחלטה ניתנה על גבי טופס מובנה, כאשר הנציב סימן את החלטתו שלא לאשר שחרור על תנאי ממאסר, מחמת "האסיר מהווה סכנה לשלום הציבור", כאשר הוא סימן סימן X לצד המשפט "חוות דעת שלילית מועדת אלמ"ב, ג.ע., מסוכנות, מב"ן". הנימוקים הנוספים היו "ועדת המסוכנות אינה ממליצה".
- על החלטתו זו של הנציב הוגשה עתירה זו שלפנינו. מן העתירה עולה כי מועד סיום ריצוי שני שלישים של העונש חלף כבר ביום 19.11.14, כאשר מועד שחרורו המנהלי המלא של העותר יחול ביום 18.1.15. יוצא איפוא, שעד כה ריצה העותר כמחצית מתקופת השליש. לטענת ב"כ העותר, לא שקל נציב שב"ס את כל השיקולים הרלוונטיים הנוגעים לעותר, כגון התנהגותו הטובה, את הנתונים העולים מגזר הדין ואת תסקיר שירות המבחן שהוגש בעניינו, המתייחסים לעובדה כי הינו אדם יציב לכל אורך חייו, נורמטיבי, תורם לקהילה, מטפל באימו המבוגרת, שירת שירות מלא כלוחם בצנחנים ומחוסר עבר פלילי. מנגד, רק לאחר שהעותר פנה ללשכת נציב שב"ס, נתקבל מכתב מראש לשכתו, ממנו ניתן

ללמוד כי הנציב שקל נתונים שגויים, לפיהם העותר מרצה עונש מאסר לאחר שהורשע ב"חבלה גופנית חמורה, סכינים ופגיונות."

הסתבר, כי לעיון הנציב הוגשה חוות דעת של ועדת מסוכנות פנימית של הכלא, אשר ממנה עלה כי העותר הורשע בעבירות של **"חבלה גופנית חמורה, אימים, סכינים ופגיונות"**.

עוד טוען העותר, כי הועדה התעלמה מקיומו של תסקיר שירות המבחן, אשר ניתן לאחר פגישה הן עם העותר והן עם המתלוננת, ואף נסמך על מידע שנתקבל מהיחידה למניעה וטיפול באלימות במשפחה בקהילה. תסקיר זה קבע כי **"קיימת רמת סיכון נמוכה להישנות העבירה"**. לטענת הסניגור, עו"ד כהן, הערכת מסוכנות זו הינה הערכת המסוכנות היחידה המצויה נגד עיניה של ועדת המסוכנות ושל הנציב, אשר היו צריכים להתחשב בה לצורך הערכת מסוכנותו של העותר לעניין שחרורו המוקדם.

על שום אלה, טוען הסניגור כי החלטתו של הנציב חרגה באופן קיצוני ממתחם הסבירות עת דחה את בקשתו של העותר לשחרור מוקדם.

4. ב"כ המדינה מסכימה כי אכן נפלה טעות ברישום העבירות המיוחסות לעותר, במבוא לחוות דעת ועדת המסוכנות. אולם, לשיטתה, המדובר בטעות טכנית, באשר נגד עיני הועדה עמדו כתב האישום וגזר דינו של העותר. על כן, מדובר רק בפגם טכני, כאשר ועדת המסוכנות נתנה את חוות דעתה בהסתמך על כלל הנתונים שעמדו בפניה, כולל העובדה שהוא אינו מודה, או ממזער בחלקו באירוע, מדגיש את חלקיו החיוביים ועסוק בצרכיו מבלי להביע אמפטיה לקורבן. הוא אינו מביע נזקקות טיפולית בתחום האלימות ועל כן לא שולב בקבוצה טיפולית. המשיבה אף נסמכת על מכתבה של מ"מ ר"ת טיפול ושיקום בכלא חרמון. ממכתב זה ניתן להבין כי על אף הטעות ברישום העבירות שיוחסו לעותר, חוות הדעת נערכה על סמך הנסיבות המתוארות בכתב האישום ובגזר הדין ויתר נתוניו של העותר. גם מכתבו של ראש לשכת הנציב, מיום 10.12.14, מלמד על כך כי מכתב קודם שנשלח מטעמו לסניגור, נפלה בו טעות דומה, אותה הוא מגדיר כטכנית. זאת יש לדעת, כי ביום 30.11.14, כתב ראש לשכת הנציב, סג"ד אלעד קליין, לסניגור, כי העותר אסור בגין **"חבלה גופנית חמורה, אימים, סכינים ופגיונות..."**. על כן, לשיטת ב"כ המשיבה, יש לקבל את האמור במכתבו השני של סג"ד קליין ולקבוע כי נפלה טעות משרדית גרידא.

5. החלטתו של נציב שירות בתי הסוהר אינה עומדת לטעמנו בכל אמת מידה של סבירות לפי כללי המשפט המנהלי. אין אנו יכולים לקבל את ההסבר הבלתי ברור, לפיו **"נפלה טעות משרדית"** בהחלטה. יחליט נא כותב המכתב - סג"ד קליין - הכותב בשם הנציב - האם הדברים האמורים במכתבו מיום 30.11.14 משקפים את עמדת הנציב, כפי שעמדה עת החליט לדחות את בקשתו של העותר, או שמא מכתב זה, נכתב מן השפה לחוץ, כאשר הנתונים הנכונים שעמדו לנגד נציב בתי הסוהר, הינם הנתונים המופיעים במכתבו מיום 20.12.14 - כפי שנכתבו לב"כ המשיבה.

לו היה מכתבו של סג"ד קליין עומד בפני עצמו, ללא חוות דעת ועדת המסוכנות, יתכן היה כי היינו מקבלים את הגרסה כאילו **"נפלה טעות משרדית"**. ברם, רואים אנו כי מקורה של הטעות בחוות דעת ועדת המסוכנות, אשר התייחסה לעבירות שונות מאלו שבהן הורשע העותר. ונזכור, הנציב נימק את החלטתו בלקויות בכך ש**"ועדת המסוכנות אינה ממליצה"**.

אין המדובר ברשימת עבירות סתמית שהופיעה בחוות הדעת, אלא במסד הנתונים הבסיסי, עליו נסמכת חוות הדעת. אין לקרוא את חוות הדעת חלקים חלקים, אלא כולה תקרא כמקשה אחת. גם אם נניח כי ועדת המסוכנות בחנה כראוי את המסמכים שהונחו לנגד עיניה, דבר שאנו מסופקים בו לנוכח תוכנה של חוות הדעת, הרי ברי כי כל הקורא את חוות הדעת ללא המסמכים הנוספים, אינו יכול ללמוד כי אין תוכה של חוות הדעת כברה. המעטפת בה נעטפה חוות הדעת מייחסת לעותר הרשעה בעבירות חמורות כמה מונים מהעבירות בהן הורשע. בעוד שהעותר הורשע בעבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש - עבירה שעונש המאסר המירבי העומד בצידה במקרה של תקיפת בת זוג הינו 6 שנות מאסר, הרי ועדת האלימות התייחסה לעבירה של חבלה חמורה, אשר העונש הניצב לצידה ביחס לתקיפת בת זוג, הינו 10 שנות מאסר. עבירות אלימות מעין אלה טומנות בחובן מסוכנות מובנית. כן זוכה העותר מעבירה של החזקת סכין בניגוד לאמור בחוות הדעת. התוצאה הינה כי עת שנציב שירות בתי הסוהר דן בבקשתו של העותר, הוצבו נגד עיניו נתונים המעידים על מסוכנות

יתרה.

6. יתר על כן, מסתבר כי ועדת המסוכנות לא התייחסה כלל לנתוני האישיים של העותר, אשר הובאו בתסקיר שירות המבחן. בפני הועדה עצמה לא עמדו כל נתונים סוציאליים אודות יחסי העותר והמתלוננת ואין לדעת האם תסקיר המבחן עמד נגד עיניה הגם שאזכר בפסק הדין שניתן בערעורו של העותר על גזר דינו. כעולה מחוות הדעת לא התקבלה חוות דעת עו"ס מהקהילה.

כפי שראינו, לא סבור היה בית המשפט, אשר ישב בדינו של העותר, כי העותר מסוכן עד כדי כך שיש להרחיקו מן הציבור על דרך של גזירת עונש מאסר מאחורי סורג ובריח. גזר הדין התייחס לנתונים האופפים את יחסי העותר והמתלוננת, ומנה את הנסיבות המלמדות על כך כי העותר אינו מסוכן וכי יש לאפשר לו לרצות עונש מאסר בפועל שלא בבית האסורים. לעמדה זו של הערכאה הדיונית, הייתה שותפה אף ערכאת הערעור. לו אכן הייתה ועדת המסוכנות של שב"ס מתייחסת לגזר הדין ולפסק הדין בערעור, היה עליה אף להתייחס לנתונים האישיים עליהם עמדו שתי ערכאות אלה. **משום מה, נפקדו מחוות דעתה של ועדת המסוכנות כל הנתונים החיוביים העומדים לזכות העותר - נתונים אשר מצאו ביטוי מפורש הן בתסקיר המבחן והן בפסקי הדין.**

ועדת המסוכנות לא בחנה כלל את מסוכנותו של העותר כלפי המתלוננת, באשר לא באה בכל קשר עם המתלוננת ולא קיבלה כל נתונים עם גורמי הטיפול בקהילה. זאת, בניגוד לשירות המבחן, אשר ערך את כל הבדיקות הנדרשות, ראין את העותר עצמו ואת המתלוננת, והגיע למסקנה כי קיימת בו רמת סיכון נמוכה להישנות העבירה. (ראה נספח ז' לעתירה).

לטעמי, חוות דעת זו שהוגשה לעיונו של נציב שירות בתי הסוהר, הינה חוות דעת שגויה, המתעלמת מנתונים חיוביים, ותוצאתה קשה ביותר לעותר באופן בלתי סביר.

7. על שום כל אלה, סבורים אנו כי החלטתו של נציב שב"ס נשענת על אדנים שאינם נכונים. לא מצאנו כי **נציב שב"ס אכן הפעיל שיקול דעת עצמאי ראוי**. לא יתכן כי שתי שגיאות טכניות הופיעו, זו אחר זו, בדרך לקבלת החלטתו באשר למשיב. החלטתו של הנציב אינה מנומקת כראוי והנימוקים הקצרים המופיעים בה, אינם נשענים על נתוניו של העותר.

8. נראה בעליל, כי נגד עיני הנציב הונחה אך ורק חוות דעתה של ועדת המסוכנות. כאמור חוות דעת זו, אינה עולה בקנה אחד עם נתוניו של העותר. נתוניו של העותר שונים הינם וימצאו בהם גם יסודות חיוביים. המדובר באדם אשר ניהל אורח חיים נורמטיבי. לא הורשע בעבר בכל עבירה. העבירות בהן הוא הורשע, אינן העבירות שהופיעו בחוות הדעת. בית המשפט אשר גזר את דינו של העותר לא סבור היה כי יש להרחיקו מן הציבור על דרך של כליאתו בפועל. הערכת המסוכנות היחידה אשר נעשתה בהסתמך על בחינה ובדיקה של הנתונים הנכונים, מלמדת כי קיים סיכון נמוך לחזרה על העבירה - נתונים אלה אמורים היו להביא למסקנה כי העותר אינו מסוכן.

9. שקלנו, האם יש להשיב העניין לשיקול דעת מחודש של הנציב. אולם, נוכח העובדה כי חלפה כבר מחצית מתקופת השליש, ולנוכח אי סבירותה הברורה של ההחלטה, יש להורות כבר עתה על שחרורו של העותר. לפיכך, קובעים אנו כי החלטתו של הנציב אינה סבירה. בהתאם, אנו מורים על ביטולה וקובעים כי העותר ישוחרר לאלתר בהתאם להוראות סעיף 2 לחוק שחרור על תנאי ממאסר.

ניתן היום, כ"ט כסלו תשע"ה, 21 דצמבר 2014, בהעדר הצדדים.

י' אברהם, שופט

ש' אטרש, שופט

ב' ארבל, שופט
סגן נשיא - אב"ד